

INNLEGG TIL NORDOMRÅDEUTVALET'S EKSPERTGRUPPE VED ÅPEN HØRING I TROMSØ 15. MAI 2006 KL. 1500 – 1800.

Bjørn Blix, prosjektdirektør i Hammerfest Energi

Hammerfest Energi forsker ikke - vi bygger: Høyspent miljølinje for arktiske strøk, tidevannskraftverk, gasskraftverk med eksosrensing.

Vi sitter rett ved Melkøya og deltar i et eventyrlig prosjekt. Der bygges et eksportanlegg for LNG. Naturgass pakkes/fortettes 625 ganger for interkontinental transport. Produktet betales av kunden. Pengene går inn i regnskapene hos hovedkontorene hos selgerene, trekkes gjennom regnskapet til overskudd og utbytte. Mange av pengene havner i statskassa hos eieren hvor de passerer handlingsregelen. Noen penger kommer tilbake til samfunnet som statsstøtte. De som sendes nordover kalles subsidier.

Stabilt samfunn etableres med arbeidsplasser og det kan utvikles industri der råvarer landes. Hammerfest har en tidligere suksesshistorie hvor Hammerfest Energi bygde energiforsyning til fiskeindustrien i byen. Findus var en moderne bedrift med produktutvikling og salg til store deler av verden. En av nøklene til suksessen var at Hammerfest kommune hadde stor eierandel i trålerselskapet. Så stor andel at trålerne måtte levere i Hammerfest. Slik ble råstofftilgangen sikret og industri og arbeidsplasser var uten avsigelser og uro.

På Melkøya – Hammerfest LNG-fabrikk vil det finnes: Naturgass (i gassfasen), LNG (flytende), våtgass, kondensat, varme, CO2 og elkraft. Disse råstoffene og produktene gir utallige muligheter for foredling og industriell utvikling. For å få utvikling må råstoffet fra LNG-fabrikken til Hammerfest. Ikke alt, kun noen få prosent og det er ikke eksportproduktet vi ønsker, men råstoffet.

For å få dette til må der finnes en fysisk og en kunnskapsmessig infrastruktur. Fysisk trenger vi kraftnett for å forsyne installasjonene og fabrikkene. Status er at vi har ikke kraftnett og vi har ikke produksjonseenheter nok i området. Byggetiden er 10 år. Det betyr at for eksempel Goliat ikke kan realiseres om 6 – 8 år som planlagt. Dernest trenger vi en infrastruktur for å få råvaren til land. Status er at der er planer om å levere lunkent vann i rør og eksportproduktet LNG i tankbil. Disse begrensningene gir små håp om stor utvikling. Hvis industriell utvikling skal skje på land må det lokale råstoffet naturgass (i gassfasen) overføres i rør. Dernest må det finnes personer som vet hva de skal gjøre med råstoffet når det kommer til land. Vi vil ha lokal deltakelse til drift, vedlikehold og modifikasjon og til utvikling av nye produkter. Til dette kreves kunnskaper og ferdigheter. Kunnskapen får vi gjennom utdanning og forskning, mens ferdigheter kommer fra erfaring som kommer fra praksis.

Det bygges organisasjoner som skal drive vedlikehold og modifikasjoner på Hammerfest LNG-fabrikk. Dette omfatter flere fag, ingeniørtjenester, organisering, prosjektledelse, utvikling med mer. Vi trenger støtte til å lære opp folk gjennom jobb – plassere fagarbeidere, ingeniører og organisatorer inn i eksisterende strukturer og overføre kunnskap norover. De utførende selskapene vil ikke betale dette så der må komme midler utenfra. Imidlertid behøver dere ikke bevilge penger til dette fra Barents 2020. Jeg kan peke på hvor pengene ligger.

Gasskraftverket på Hammerfest LNG-fabrikk skal slippe ut 800 tonn NO_x i året. Dette bringer Hammerfest opp på samme NO_x-nivå som Stavanger. Hvis gasskraftverket på Hammerfest LNG-fabrikk skulle utstyres med lav-NO_x brennere og katalysatorer ville det koste 400 millioner kroner. Gøteborgprotokollen foreskriver en grensekostnad som er slik at hvis det hadde kostet 200 millioner måtte Statoil ha bygd om gasskraftverket. Differansen mellom 200 og 400 gjør at det åpnes for 3. partstiltak. Det betyr at giften kan slippes ut et sted og man kan rense et annet sted. Statoil har funnet at man kan rense tre båter i Norskehavet. Det koster 12 millioner. Statoil har funnet et hull i Gøteborgprotokollen. Nå er ikke intensjonen til Gøteborgprotokollen å subsidiere storindustrien, men heller å løse miljøproblemer. Her ligger altså 200 millioner som kan brukes konstruktivt i stedet for å havne i baklomma til Statoil. Dere i ekspertutvalget kan peke på pengene og anbefale hvordan de kan brukes i Gøteborgprotokollens intensjon.